

Opravená elektrárna ve mlýně napájí budovy i osvětlení. Obec Břehy zvítězila v soutěži inovací platformy Obec 2030

23.11.2023 - | Sdružení místních samospráv ČR

Ta zásobuje obecní budovy i veřejné osvětlení a pokryje až 80 procent jejich spotřeby. Jako druhá se umístila obec Rybníště za svůj komplexní přístup k energetice se zapojením místní komunity. Pomyslný bronz získala Lipová u Šluknova za mimořádně citlivou a zároveň energeticky efektivní rekonstrukci historického podstávkového domu.

„Projekty, které v letošním ročníku soutěže platformy Obec 2030 postoupily do finále, snesou srovnání s vítězi podobných soutěží ve světě. Jasně ukazují, že naše obce dokáží přistupovat k energetice a ochraně životního prostředí komplexně, strategicky a také inovativně. Velmi bychom si přáli, aby snažení obcí a jejich energetickou soběstačnost podpořila i legislativa v oblasti komunitní energetiky, která usnadní vznik energetických společenství a sdílení vyrobené energie z vlastních zdrojů,“ říká Eliška Olšáková, předsedkyně Sdružení místních samospráv ČR.

Vítěz letošního ročníku soutěže, obec Břehy je krásným příkladem toho, jak i malé obce mohou využívat daleko více zdrojů pro zvýšení své energetické soběstačnosti než jen fotovoltaiické panely na střeších budov. Před lety se obec rozhodla zakoupit historickou budovu mlýna z roku 1513 a přistoupila k její rozsáhlé rekonstrukci. Z vlastní iniciativy obec opravila i malou vodní elektrárnu, která zde byla zprovozněna už před sto lety. Břehy tak opět využívají vodu jako stabilní a na aktuálních povětrnostních podmínkách relativně nezávislý zdroj. Vedle energie pro vytápění samotného mlýna vyrobí elektrárna téměř 80 % energie, kterou spotřebují obecní budovy a veřejné osvětlení.

Rybníště v Ústeckém kraji se umístilo na druhé příčce za zavedení vlastního systému energetického managementu, díky kterému má obec detailní přehled o spotřebě energií napříč svým majetkem, ať to jsou budovy, nebo veřejné osvětlení. Na základě měření spotřeby následně v Rybníšti přistoupili k řadě opatření, jako je probíhající výměna veřejného osvětlení za úspornější, nákup nových spotřebičů do školní jídelny, zateplení fasád obecních budov či výměna oken, která už nevyhovují svými izolačními vlastnostmi. Obec umožnila vznik a testování nového open-source software Open EnergoMAN pro energetický management a testuje i vlastní chytré elektrické měřáky, které vyrobili studenti z místní průmyslovky.

„Rybníště je svým využíváním lokálních kapacit nejen příkladem skutečně komunitního přístupu k energetice, ale také vzorovou ukázkou opravdu koncepčního uvažování. Jednotlivá opatření zapadají do celkové strategie a obec k nim přistoupila na základě dat získaných z detailních měření spotřeby a energetické efektivity budov. Přesně taková promyšlená opatření, která vedou k úsporám i ochraně životního prostředí, jsou výsledkem správně pojatého energetického managementu a koncepčního plánování obecní energetiky,“ říká Michal Svoboda, energetický konzultant a manažer platformy Obec 2030.

Na třetím místě se v soutěži umístila další obec ze severu republiky, a to Lipová u Šluknova. Obec ukázala, jak citlivě, a přitom efektivně lze provést rekonstrukce a energetická optimalizace památkově chráněného podstávkového domu.

Rekonstrukce, na které se osobně podílel místní pan starosta, respektuje historické materiály, ale

zároveň využívá moderní technologie, jako je například vytápění tepelným čerpadlem. Díky zateplení umístěnému pod břidlicovou střechou se může i na základě snímků z termokamery budova pochlubit v podstatě dokonalými izolačními vlastnostmi.

Kompletní přehled oceněných finalistů a medailonky jednotlivých projektů najdete na platformě Obec 2030 [zde](#). Do letošního ročníku soutěže se zapojilo 25 obcí, o vítězích rozhodovalo online hlasování zástupců zapojených obcí a partnerů soutěže.

Obec 2030 pomáhá samosprávám se zaváděním energetického managementu a s volbou opatření, která přinášejí jak úspory pro obecní rozpočty, tak přispívají ke snižování dopadů na životní prostředí. Zároveň je platforma i zdrojem inspirace ohledně konkrétních praktických řešení z jednotlivých obcí nejen na poli energetiky, ale například i odpadového hospodářství či zadržování vody v krajině. Mapa dobré praxe obsahuje už na 250 takových příkladů z celé republiky.

Partnery platformy jsou ČEZ Esco, Škoda Auto, Asekol, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, Galileo, Institut cirkulární ekonomiky Incien, platforma Otevřená města, Asociace dodavatelů montovaných domů, Dřevařský ústav a SMS Služby.

<https://www.smscr.cz/media-a-sms-cr/tiskove-zpravy/opravena-elektrarna-ve-mlyne-napaji-budovy-i-o-svetleni-obec-brehy-zvitezila-v-soutezi-inovaci-platformy-obec-2030-3512cs.html>